Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV — Reus Dijous 22 de Febrer de 1900 — Núm. 3.498

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1
En provincias trimestre. . . . . » 3'50
Extranger y Ultramar . . . . » 7
Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de...... TOS

La que paga més contribució de la provincia.

RUPESTRIS LOT

Hi ha sis mil barbats superiors pera vendre junts ó en part.

OLIVA Plassa Baluart (a) Garrofas

Secció doctrinal

Lo viatje de la Reyna

La noticia donada per nosaltres se confirma apesar de las negativas oficiosas.

S' ha pensat en fer anar à la Reyna à Barcelona. Un periódich que beu en bonas fonts, *El Correo* de Madrid, orgue del senyer Sagasta y quin director concorre á salons ab vistas als de la gran casa de la plassa d' Orient, llensa ahir un «ballon d'essai», avensa un article d' exploració sobre aquest assumpto.

Si en elevadas regions volen coneixe l' opinió de Catalunya sobre 'l tal viatje, nosaltres, desitjosos de evitar conflictes y mals entesos que poden motivar serios disgustos, tenim lo deber de parlar respectuosament pero clar. Lo viatje regi, en bona doctrina, doctrina constitucional, sería un acte aprobat pel gobern y com á tal tením lo dret de judicarlo.

«En cuanto á la visita á Barcelona,—diu *El Correo* referintse al viatje en cuestió,—nos parece acertada, por la cultura, laboriosidad y riqueza de la población.

»¡Làstima grande que las cosas no se hayan arreglado de manera que permitan á la Corte visitar con màs frecuencia la ciudad de Barcelona!

»Porque no estorba nunca conecer de cerca á los hombres y á los problemas, y porque la permanencia temporal de la Real Familia en la capital de Cataluña había de contribuir mocho á estrechar lazos y sentimientos que importa mucho que no se debiliten.»

Gracias á las espressions de «cultura, laboriosidad, etc., etc.», que aquí tením ja descomptadas. Lo poble catalá ha aprés molt en poch temps; s' ha estudiat á sí mateix en lo seu passat, en los seus antichs pactes y unions ab altres pobles y ha tingut ocasió de coneixers y coneixe als altres á fons en los derrers temps. La escola de la desgracia es molt cara pero es una gran escola.

Lo poble catalá ja no 's pot pagar de bonas paraulas, ja no creu en promesas, ni menos en tardanas esmenas. Lo lema «tanto monta» fou una enganyifa. Poden estalviarse la feyna de repintarlo lo senyor Silvela y 'l senyor Sagasta y tots los responsables de las institucions espanyolas.

Inútil feyna es la de venir á travallar novas soldaduras, inútil es buscar entussiastas afectes fundantlos tan sols en l' enlluhernament dels trens reals, y ridícol sería encara més buscarlos en le repartiment de joguinas dauradas ó de bandas ó diplomas á estil de festa d' estudi.

Lo senyor Silvela y 'ls homes de gobern d' Espanya, tenen lo deber per la seva posició de no enganyarse y no cometre lamentables equivocacions. L' últim contracte de la Monarquía ab representants verdaders representants de Catalunya, de que han sigut aquells homes testimoni, y la falta d' inteligencia de que han sigut ells culpables, los tindría d' haver convensut fermament de la única via possible pera arribar á un camp de pau y unió á Espanya, pera impedir la disgregació y la mort del Estat que implacables s' atansan.

Quan pujavan las gradas del palau las embaixadas d' aspiracions vegas y llunyanas ó 'ls manifestos y las protestas poéticas y arqueológicas era possible contestarlas ab paraulas satisfactorias y fins regirlas en festas poéticas. Es fácil comers lo d' aplausos mútuos y encara es més fácil contestar ab paraula d' esperansa á demandas ben grossas de cosas ben llunyanas. Quedan be demandants y demandats, sense necessitat de fer res uns y altres.

Per aixó 'ls partidaris de las cosas extremosas se entenen tan be ab los goberns més contraris. Los hi fan lo joch espantant al país y no hi ha por que aturin la propaganda, com més desatentada millor. Los hi demanan tot pera sigles á venir y res per avuy. Aixís es fácil avenirse. «Si tan largo me lo fiais», diuhen los castellans.

Pero las últimas embaixadas eran més perentorias, portavan ja tasca feta pel dia en lo camí de las reparacions degudas á Catalunya. No hi cabían paraulas de cortesía pera avuy, ni d' espera pera demá. No hi havía més que una contesta favorable: «comensém». Y detrás d' ells, inmediatament, los fets.

Catalunya sab ara á qué atenirse. Los fets no han vingut ni vindran.

Catalunya sab ara que sols pot esperar en ella mateixa; sab be que fora d' ella no hi trobará més que enemichs, obstacles que no s' aplanan ab infructuosas paraulas de simpatía.

Insigne tontada sería també que 'ls homes de gobern d' Espanya fessin cas de quatre ximples, mals catalans, ó forasters que, pera provocar discordias intestinas, volen fer creure que 's pot apartar de la direcció del moviment actual de Catalunya los homes que 'l portan, afalagantnos com á salvatjes ó criaturas ab cintas ó diplomas. Pera tots ells, los cárrechs que altres desitjan com de vanitat y profit, serian gros ó impossible sacrifici y acostumats de tota la vida á caminarhi no 'ls hi ha pas de rodar lo cap per passar una altra vegada per las alturas.

Quan las altimas comissions catalanas atravessavan las antassalas y galerias del Palau Real, las seves negras vestiduras, sense la nota de color d' una banda ni la més petita guspira d' una condecoració, contrastavan ab las fastuosas llureyas y condecoracions dels cortesans. Aquí ahont ne te tothom que vol, los presidents de las societats mes importants de Catalunya no portavan entre tots una sola creu. No 'ls hi deuhen pas haver faltat en ocasions en la ja llarga vida de molts d' ells, y en la representació que tenen tots dins de son respectiu estat, de fersen penjar al coll mitja dotzena.

Cal donchs que 'ls homes de govern no s' enganyin ni enganyin á altres personas. Calen, millor dit, calian fets y no paraulas ni moxigangas. Los ayres de Barcelona no son pas ara molt saludables; xiulan vents sense forsa per tirar res á terra, pero prou frets pera que se 'n guardin las complexions no prou robustas.

Altra cosa hauria estat si á Catalunya se l' hagués posat en camí de llibertat, que la conduhiria ara ab poch temps á una prosperitat ferma y á un ávens de que no hi ha avuy idea en aquestos paíssos enderrerits. Terra de llealtat ha estat sempre Catalunya y tots los bons catalans haurían sabut donar, no ja amor y entussiasme, sino vidas é hisendas per las institucions y per l' Estat que aixís l' haurian portada á segura restauració.

Avuy per prosper que sembli son estat material, mira mal humorada la negror del horitzó cap ahont es le porta contra la seva voluntat.

En aquest estat de fundar y profond descontent, la prudencia aconsella no abusar de la provada cortesia de Barcelona pels forasters, mes si 'ls han d' acompanyar los autors de recents desastres y 'ls autors de falsas promesas no cumplertas y d' agravis no satisfets.

(De *La Veu de Catalunya*).

Comers exterior en 1899

A 1.573.55 milions de pessetas puja lo moviment comercial de Espanya en 1899 sens incluhir los metalls preciosos, contra 1.324,90 en 1898. Pero aixi com en l' any 98 la exportació fou superior á l' importació en 261 milions, en lo ultimament transcorregut aquella ha sigut inferior á aquesta en 151 milions.

La economía nacional resulta, donchs perjudicada en 413 milions, ó sian 331 á que ascendeix l' aument de las importacions y 82 que han disminuhit las exportacions.

D' aqueix aument que registra lo comers d' importació, corresponen 98.12 milions á las primeras materias, que han portat á nostres centros fabrils vida y ... tancias alimenticias.

Los articles cual importació s' ha elevat mes han sigut lo carbó mineral, que passa de 37.3 á 45.6 milions, manufactureras de ferro, simients oleaginosas, ultrat de sosa y altres productes químichs; cotó en rama de 71.9 á 94 milions, canem en rama, filasa de abacà, llana rentada, y pentinada, teixits de llana, seda crua y en teixits, pasta pera fabricar paper, estampas, dogas y fustas ordinaria (17 milions d' aument), pells, guano artificial, máquinas (14 milions), barras de ferro y d' acer (50 milions), blat (78 milions), farina (set milions)—baixant 5 milions la entrada d' ordi, cacau, café y teixits de goma.

Com deixém dit, lo comers d' exportació registra una baixa de 82 milions de pessetas.

La sortida de primeras materias ofereix un aument de 20.77 milions, mentres que ha disminuhit la d' articles fabricats en 147 milions y las de substancias alimenticias en 92.54 milions.

Las principals baixas en la exportació afectan al ferro colat closca de coure, plom argentifer (8 milions), zinc en planxas, productes vegetals, llana bruta, panyos de llana, capell de seda, paper pera fumar, suro en plantas, bestiar caballar, burro, de porch, llanar boví y cabriu, pells, arrós (5 milions) cereals, farina (sis milions), sigrons, atmetllas figas secas. safrá, olis (28 milions), ví comú (31 milions), Jeréz (7 milions), conservas alimenticias. pasta pera sopa y espardenyas.

En cambi, presenta aument la sortida de mineral de ferro (22 milions) y de coure, azogue que passa de 9.4 á 17.39 milions, plom y coure, cloruro de sodio, tártaro crú teixits, cotó suro en taps, bestiar mular, calsat, sebas, avellanas, pansas, llimonas, taronjas, que han tingut una exportació de 31 milions contra 23.77 en 1898, rahims, altres fruytas frescas y vi generós.

Lo resultat que arrastra lo comers exterior posa de relleu la deficiencia de nostra industria y de nostra agricultura en varis rams, fent falta fomentar la producció d' articles necessaris que poden obtenirse aquí y que tením que demanarlos al extranger, mentres se empenyan en produhir altres que no tenen consúm ni sortida.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 21 de Febrer de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser. particular
9 m. 3 t.	750 752	73 70	'	4'7	Ras	

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m. 3 t.	Sol. 25 Sombra 14	4	10 12	O. O.	Cumul	0'3 0'3

Hem rebut sagells de la «Unió Catalanista» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

Sessió del Ajuntament

Baix la presidencia del Alcalde D. Pau Font de Rubinat, se celebrá ahir nit la de primera convocatoria corresponent á la present setmana ab assistencia dels regidors senyors Amar, Vallvé, Pallejá, Jordans, Artés, Oliva, Borrás, Vergés, Massó, Navás (J.), Muños, Güell, Alimbau, Guasch.

S' aprobá l' acta de la anterior.

Lo B. O. de la present setmana no porta res que interessi á la Corporació.

Entre 'ls dictamens aprobats se n' hi troba un á la proposició del senyor Amar, rebaixant á 150 pessetas lo preu de las sepulturas de 3.ª que avans costavan 200 pessetas.

S' aprobaren varis comptes contra l' Ajuntament.

Se llegí y aprobá un ofici de la «Electra Reusense» en que propesa que sigan 6 en compte de 4 los archs voltaichs que 's coloquin al passeig de Mata á fí de que la iluminació en aquell concorregut lloch no resulti deficient.

S' acordá que 'l senyor Guasch representi al Ajuntament en lo «meeting» de la pau, si aquest se celebra diumenge á Barcelona.

Y s' aixecá la sessió.

Com més va més nos aném convencent de que tot lo que ha passat á Espanya havía de passar inevitablement, y que pera 'ls polítichs de Madrid, tots, negres y vermells, blanchs y grochs, no hi ha remey ni esmena possibles. Fent de bugaderas á las Corts, passan miserablement lo temps xerrant y més xerrant, y mentres los demés pobles d' Europa travallan ab febrosa activitat, gobernants y gobernats, pera posarse al cim de la més alta civilisació, Espanya, mercés als Silvelas, Sagastas, Romeros y demés cacichs, va aixecant més los Pirineus y escursant cada dia la distancia que la separa del Marroch. Y no 'ls parleu de que al estranger la idea modernissima es la que defensém per Catalunya 'ls catalanistas; pera ells fora d' Espanya no passa res; no saben més que d' aixó de la *unidad nacional* se 'n mantenen ells y tota la burocracia espanyola, verdadera institució que tranquilament y avuy tú y demá jo, segons lo torn pacífich dels partits, usufructua fa quatre cents anys lo pressupost del Estat. Per aixó tot lo que tendeix á la reivindicació de las diferentas nacionalitats que composan aquest Estat es pera ells ilegal, ilícit, criminal, y 'ls que propagan aquestas tendencies haurían d' estar assilats en algun Manicomi ó recluhits á presiri. Aquesta es de la manera com entenen la llibertat aquells campions dels drets individuals.

Segons ells lo regionalisme es *un retroceso á la Edad Media y un camino por donde se llega pronto al completo rompimiento de la unidad de la patria*; en cambi 'l centralisme no ofereix aquest perill, com ho prova 'l fet de que no tan sols no ha perdut Espanya cap d' aquells inmensos territoris que li regalá Colón, y li aportá Aragó, sino que encara n' ha conquistat de nous, y es además lo centralisme eminentment avansat, com ho justifica la may prou alabada cultura de Espanya, las sevas exemplars administracions civil, militar y de justicia, y més que tot, aqueix envejat Parlament, ahont hi acut sempre, mani qui mani, la verdadera y llegítima representació nacional.

Evidentment: lo centralisme es la pedra filosofal pera la prosperitat dels pobles, y no atiném cóm no l' han adoptat Suissa, Austria y 'ls Estats Units, y especialment aquestos, quin *retroceso à la Edad Media* tant se posá de manifest á Santiago de Cuba y á Cavite.

Mes, deixeulos fer als *ilustres estadistas* y als *oradores eminentes*, deixeu que la insultin á Catalunya fins que 's cumpleixi tota la *leyenda del león español*, que mentres ells se nodreixen del vici y de la inmoralitat d' aquella vila y cort providencialment posada en aquella estepa central, eternalment estéril, las regions d'Espanya comensan á deixonderse, esperonadas per l' esplet de vida que inonda á Catalunya, quinas senyals características de nacionalitat no han pogut borrar quatre sigles de funesta hegemonía castellana.

Escandalós es lo que passa en nostra Sucursal del Banch d' Espanya y suposém que deurà passar lo mateix en las de las altras poblacions.

Basantse en que circulan bitllets de 500 pessetas falsos tots los que 's presentan á la caixa pera 'l seu reembols en plata no 'ls volen reembolsar sense avans enviarlos á Madrid pera la seva inspecció ó bé firmant un document acreditant una persona de responsabilitat que s' ha cambiat per plata lo bitllet.

Aixó, á part los reparos que pot sugerir, menos mal pera las personas que son prou conegudas y que tenen reconegut crédit, la dificultat es pera las personas desconegudas dels dependents del Banch.

En veritat es aquest un cás escepcional y que deu desapareixer prompte puig que reporta pera 'l públich veritables perjudicis y al mateix temps posa en ridícul als mentats dependents del Banch puig que sembla mentida que no sápigan regoneixer la legalitat dels bitllets.

Lo dia d' avuy, dijous «gras», creyém que transcorrerá ab la mateixa monotonía de sempre, sense la animació que alguns anys se notava per nostres carrers, puig que segons sembla, lo Carnaval passará poch menys que desapercebut.

Lo prop vinent dissapte tindrá lloch á Crespiá un meeting catalanista que promet tenír molta importancia, puig se sab que en los pobles del entorn hi regna gran animació.

Comunican de Zamora donant compte de que un formidable incendi ha destruhit 60 casas del poble de Garrote.

Aquesta nit se celebrarán lluhits balls de disfressas en las societats «El Olimpo», «El Círculo», «La Palma», «El Alba» y «Círculo Republicano Histórico».

Ans d' ahir degué sortir de Manila perá Barcelona lo vapor correo «Isla de Luzón» conduhint gran número de soldats que 's trobavan presoners dels tagalos.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentas especies puja la cantitat de pessetas 1.236'45.

Dissapte á la nit la societat coral «La Fletxa» recorrerá las societats «El Alba», «Círculo Republicano Histórico», «La Palma» y «Círcol Artístich Catalá», cantant en los intermedis dels balls alguns números de son repertori.

D' un moment á un altre es esperat al port de Tarragona lo vapor cisterna «Ciudad de Reus» que porta cárrech de petroli.

Copiém de nostre estimat colega *El Noticiero* de Teruel:

«Comensan á ferse los ensaigs projectats sobre 'l cultiu del tabaco á Espanya.

Pera Algemesi (Valencia) han sortit pera ensajar la plantació, los diputats de la Comissió permanent, l' enginyer de la Companyía Arrendataria de Tabacos, acompanyats de la Diputació y varias personas invitadas al acte.

Se troban vacants los cárrechs de depositari y recaudador de fondos del Municipi de Pauls.

Comunican de Tortosa que crida l' atenció del públich lo tros de «fuste» d' una columna de marbre jaspe de la pedrera de la Cinta de dos metres deu centímetres de llarch y quaranta cinch centímetres de diámetre que ha descobert la última avinguda del Ebre en lo punt ahont se tragué la muralla propera al arrabal de Ferrerías. Junt á la mateixa hi han aparescut també per l' acció de las ayguas un fragment de marbre blanch pulimentat de tretze centímetres de espessor y unas rajolas recobertas de tres capas d' estucat de tons negre y blanch, los que quedan al descubert y blanch fosch la que serveix de preparació.

Han sortit pera diferents pobles de la provincia 'ls comissionats especials nombrats recentment ab motiu dels crédits que, per contingent provincial, existeixen contra 'ls Ajuntaments de la provincia.

Varietats

L' orgull d' en Boixeda

I

Ab lo trahút de l' aplech no va adonarsen pas l' hereu Boixeda que 'l xich del Brachs l' hi fes traveta y ensibornés á la jovenalla de Carós per que 'l fessin paborde. Ab tot y aixó, quelcóm sen maliciava; pro com l' orgull lo duya encegat creyentse acobladas á son entorn totas las simpatías del poble, y mes encare las dels sufraganis de Soscors qu' es ahont més esclatan sos cabals, no l' hi donava cap mal temps de res, ni havia fet parlar ab ningú, esperant are avans are que 'l Sr. Rector y 'l Batlle lo cridessin en plé consell, preparantlo á rebrer lo cop solemne 'l prop diumenge quan lo tirarían trons avall ab tots los ets y uts; y no creye ferse mal en aytal cayguda, perque suposava ab tota seguretat que 'l servaría la gen ada, ab tot y creurers tindrer algún ofés; més, aquest fora sols entre la jovenalla. Veusaquí l' hereu Boixeda ab aytal castell enlayre, fent via cap al poble ab pas lléu y entretingut fent per manera que l' atrapessin dos estols de jovenetas que, passant pel serrát del Sulich, había vist eixir del Santuari ahont s' hi acabava per moments l' animació propia d' una festa tant galana com l' Aplech del Coll d' Ossor. Mes adonantse que avansava molt y ellas encar no se sentian pujar la costa del Burniol, determiná reposar á la Pedrassa dels Esquéys. Allá respirá delitós lo flayre que llençan tants y tants matolls de Romaní y farigola com ostenta la montanya. Ab las mans aplacadas á llurs galtas contemplá gojós y rioler tota la Guillería; al bell devant veya la plana de la Salut perdrers ran d' Olot tenint per fons lo Pirineu boyrós; cap á la dreta contemplava l' Ampurdá y la terra gironina corfonentse ab la mar blavenca que lluhía festosa; á l' esquerra los espadats de Sau y Vancells, deixant ovirar, florida ab tot esclat, la plana de Vich; decantanse un xich més fitá de bell ull lo Montseny geganti ab los poblets de Viladrau, Espinelvas y Cerdans á llur falda y á sota seu que casi ho tocava, la terra verge de Caros y Sosqueda; galana, selvatje, atractiva y plena, per ell, de recorts y encants falaguers; orgullós se la mirava puig que la major part d' ella, 'l tros més emboscat y 'l més [illegible] que verdejava ab la posta del sol, ostenta las fitas gravadas ab lo seu nom; y 's deya:—L' hereu Boixeda que per anar de Carós al Coll y Osor no ha de trepitjar terrer que no sia seu, ha de duptar un sol instant de que 'l fassin paberde d' engoany! Ni parlarne més; á la plassa del poble no hi mancaré pas ab la Tresona á fer las *Llestas* y 'l *ballet* y á qui no agradi que no s' ho miri. Aixó plá sería bonich que al derrer any de fadrinatje no pogués rumbejar la bandera y la xapa!

Aquestas y altres semblants reflexions se feya 'l galant minyó quan tot d' un plegat l' aixordaren las solemnes y grassas riatlladas de las xamosas donsellas que acabavan d' assolir la pujada del Burniól; al veurel totas plegaren la gatzara y 's posaren vermellas com las cireretas d' arbós que engalanavan los encontorns, Al aisar son cap y trovárselas devant s' aixecá d' una revolada y apariantse la manta y 'l corbatí que se l' hi había masegat, engrapá 'l garrot de tortellatge y posantselshi al devan los digué:

—¡Reira de bét! Si no os pesa ma companyía seguiré 'l vostre camí y os faré de guarda de honor.

—Lo que toca á nosaltres ja 'ns sabèm prou guardar; pel demés pots preguntarho á la mossa del Clascar; ella podría molt ben ser que l' hi convingués aytal companyia, Si aixó ens hagués plagut ray, aixint d' aplech tots los fadrins ens feyan prou rotllo. Altrament no som del teu bras.

Aixó l' hi respongué una d' espigada; ab tal firmesa y serietat que feu abaixar los ulls al hereuet que avergonyit feu via sol sense ganas de seguir aquells dos esbarts de poncellas que joyosas y covant quiscuna una esperansa en son cor, feyan via al poble deixant al minyó pensatiu, planyentse d' haver perdut lo temps esperantlas á la Pedrassa dels Esqueiys, quan ja horas há que podria haber arribat á sa casa y tirar plans per la futura elecció de paborde. Ja s' havían perdut al lluny las conversas animadas de las vistosas pagesetas y una boyra lleugera cubria l' afrau, quan lo minyó determiná agafar la dressera á fí d' arrivar mes d' ora à joch. Passava per Plá Llavort quan la campana de Susqueda brandava l' oració de la nit que mormola genoll en terra l' hereuet Boixeda, rodantli una llágrima de despit que com conquilla á la perla, reculli una fulla de castonyer.

II

A missa matinal no hi mancava ni un feligrés aquell diumenge; tret del Quitllo del Hostal y la Llorensona del Calamarót que (ja no 's movían pas de casa per lo vells y xacrosos, tots los vehins de Carós restavan quiets y silenciosos sota aquella volta de can ó revelhida y negrosa pel decurs del temps. Seguían devóts y concirosos lo Sant Sacrifici, pregayres, esgranant devant del Rey de Cel y Terra aquells mistichs clams, capassos ells sols de moure la misericordia d' un Deu. D' en tant en tant algun estossech seguit d' altre y altre trencava aquella quietut que deixava entendre prou las parsulas del celebrant que anava de las festas, ab l' alba de punta y la casulla encrostada. De sopte 's gira de cara al poble, trayentse 'l manible y asseguranise 'l boneto de punxaguts extrems que acabava d' allargarli l' escolá; s' apropá á la barana que separa al presbiteri del poble y mentres clohía la capseta de las ulleras y 's treya per sota la casulla lo mocador de quadros blaus y blanchs, dispo antse á endressar la paraula á n' aquell remat manyach, un moviment general produhí un rebombori; d' uns per assecurers, altres per cambiar de posa, á fi tots de no deixar escapar ni una paraulá del sermonet que de costum y manament els feya 'l vellet rector. Ademés que en aquell dia 's publicarían á la trona 'ls noms dels pabordes per lo vinent aplech y per administrar tot l' any la Confraría de la Verge. Un cop exposat l' Evangeli del dia ab la sencillesa que mana l' Esglesia, obrí 'l ritual y tragué un paperet que llegí en alta veu: «En nom del Pare, del fill y del Esperit Sant; per acort y manament del concell civil, presidit pel Batlle y del Eclesiàstich, presidit per mí quedan nombrats pabordes per enguany: En Martí del Brachs y la Mariona del Tribó. Deu y la Verge, els dongan llum per administrar ab deguda justicia y acert pera satisfació meva y del poble». Al temps de tornarse á ficar lo mocador y la capseta de las ulleras á la butxaca y entornarsen al altar se produhí un xinxineig viu y general que pará de sopte al resseguir la Missa lo vellet ministre de Deu y pastor d' aquella remada pacífica.

L' Hereu Boixeda 's recargolava de rábia y despit en lo seu banch; y sens dupte presentint continuada distracció en lo seguit de la Missa, s' alsá disposantse á marxar després d' haver dirigit una mirada amenassadora al xich del Brachs que triomfant y voltat dels seus companys no cabía en pell.

Era la primera vegada que 's veya humillat lo vistós Hereu y á fé que ho fou en mala época, puig á bon segur que aplassá 'l casament y tot, confiant un altre any poguer rumbejar la bandera y la xapa, allargantse una mica més son fadrinatje felís y fatxender.

JORDI D' OSOR.

Secció oficial

Registre civil

del dia 20 de Febrer de 1900

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Josepha Gurdó Porches, 78 anys, Montserrat, 13. —Anita Vives Estit-lés, 11 mesos, Victoria, 17.— Agustina Güell Mercader, 72 anys, Nou de Misericordia, 14.—María Rovira Veciana. 60 anys, casa de camp, 54.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Isabel.
Sant de demá.—Sant Pere Damiá.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 20

De Bergen y esc. en 16 dias v. noruech Salamanca de 774 ts., ab bacallá, consignat als senyors Boada germans.

De Málaga y esc. en 6 dias v. Grao de 1.010 ts., ab efectes, consignat á don Antoni Mas.

De Sant Carlos de la Ràpita en un dia llaut Teresa de 30 ts , ab sal.

Despatxadas

Pera Valencia berg. gol. Eugenia, en lastre.
Pera Génova y esc. v. Grao, ab efectes.

—

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (*Teléfono núm. 21*)

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	70'25	Aduanas	101'63
Exterior	'	Norts	55'45
Amortisable	'	Fransas	50'15
Cubas 1896	82 50	Orenses	15'10
Cubas 1890	69'	Obs. 6 0|0 Fransa	93'50
Filipinas	87'	Id. 6 0|0 »	49 62
Exterior París	69'10	Id. 3 0|0 »	'
	GIROS		
París	30'10	Londres	32'78

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.— Compra y venda al comptat de tota classe de valors. —Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y billets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

—

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	70'23	Cubas del 86	82'43
Orenses	15'10	Cubas del 90	69'07
San Juan	'	Aduanas	101'33
Norts	55'25	Ob. 5 0|0 Almansa	98'25
Fransas	50'20	Id. 3 0|0 Fransa	49'75
Filipinas	87'		
	PARIS		
Exterior	69'	Madrid	'
	GIROS		
París	30'10	Londres	32'78

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables d' Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' de tots los paissos.

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.	'	32'45	32'50
» 8 dias vista	'	'	'
» vista	'	32'75	32'85
París 90 dias fetxa	'	'	'
París vista	'	30'	30'25
Marsella 90 dias vista		'	'
» »	29'25	'	'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	700		
Industrial Farinera	650	675	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	600	675	
Manufacturera de Algodón	140		
Companyía Reusense de Tranvías	25		

Anuncis particulars

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acullida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RUSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpresió al castellá, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.° major de 140 páginas y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta imprempta.

BIENVENIDO ESTEBAN LAHOZ

Doctor en Medicina y Cirugía

Especialista en enfermetats de cirugía, operacions secretas.

Consulta de 11 à una y de 6 á 8.—Gratis pels pobres, de 5 á 6.

Arrabal Robuster, 11 y 13, primer.

Telégramas

Madrid 21.

Lo ministre de la Gobernació ha marxat á Ataquines, ahont continúa l' incendi, portanthi 60.000 pessetas.

Lo dijous regressará á Madrid.

Saragossa.—En lo Saló de festas del Cassino Mercantil se verificá ahir á la nit una gran reunió ab objecte d' escoltar als delegats aragonesos en la Assamblea de Valladolid.

Se pronunciaren entussiastas discursos y entre ells un pel senyor Paraíso, encaminat á posar de manifest la importancia de dita Assamblea.

Ab aquest motiu atacá novament los pressupostos, censurá las economías, calificantlas de burlas capritxosas, digué que 'l partit de la Unió Nacional está sols al servey d' Espanya y acabá afirmant que tots los medis son lícits quan s' âplican en benefici de la pátria.

—En lo Consell de ministres celebrat ahir á la nit lo ministre de Marina llegí 'ls corresponents decrets en virtut dels quals se tancan per tres anys las Academias d' infantería y d' administració de marina.

—Comunican de Cartagena que s' han declarat en vaga los agents d' Aduana, protestant de la conducta del administrador.

Aquest preté que 'ls agents se matriculin com á tals, apesar d' estar donats d' alta en la contribució com á comissionistas que son, sens altre objecte que pera que paguin cuota major.

Lo moll está abarrotat de géneros en espectativa d' embarch.

Se tem que ocorri algun conflicte.

—Han sigut denunciats los periódichs «Vida Nueva» y «El País».

—Diuhen de Elche que en aquella població los ánims están excitadíssims perque l' alcalde ha detingut al gerent y enginyer de la Companyia d' electricitat, que reclamavan se 'ls hi paguessin las cantitats que aquell Ajuntament los deu.

París 21.

Londres.—Lo general Roberts ha demanat l' envío de quaranta oficials.

Los periódichs consideran que la llibertat de Ladysmith es sols cuestió de temps y fixan especialment sa atenció en la situació dels generals Roberts y French.

—Telegrafían de Londres que en aquella capital corre 'l rumor de que 'ls inglesos, al mando del general Buller, han ocupat á Colenso.

Segons aquest rumor, los boers s' han retirat vers la ribera esquerra del riu Tugela.

—S' assegura que deu mil boers del Nort del Cap han marxat de Colesberg y de Arundel, dirigintse vers lo Nordest, pera defensar lo territori d' Orange contra l' exércit de lord Roberts.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Proximament sortirá "La Ilustració Llevantina"

Revista dezenal d' arts, ciencias, literatura y actualitats.

Compendrá 'l mohiment intelectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló.

Estará á l' altura de las millors Ilustracions extrangeras.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipósit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totas las bonas farmacias y principals droguerias.

Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CARAMELOS PECTORALS del

METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsélla

Serveys del mes de Febrer de 1900

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirá de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament pera Montevideo y Buenos-Aires lo magnifich y rápit vapor francés

FRANCE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 27 de Febrer pera Rio Janeiro y Santos, lo grandiós y acreditat vapor francés

Bretagne

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

ALTAS

Y

BAIXAS

pera la contribució

Se 'n venen en la Imprempta d' aquest diari.

LLET PURA DE VACA

VACAS SU_SSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés» setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellinse», setmanari de Catalunya» del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazale», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalope», setmnari de Alcañiz (Aragó).

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	7'01 m.
8'41 m.	tren mercancías cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe.........	10'31 n.

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4,13 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » » » »	9'11 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2)..........	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	9'45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde 'l 2 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvía á vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.